

ZPRAVODAJ

Vydává
Národní informační,
vzdělávací
a osvětové středisko
bezpečnosti práce
při Výzkumném ústavu
bezpečnosti práce

www.suip.cz http://osha.mpsv.cz www.vubp.cz www.bozpinfo.cz číslo 4/2006

Pracovněprávní vztahy a inspekce práce – Hradec Králové

Nový zákon o inspekci práce je účinný od 1. 7. 2005.

Jednou ze snah bylo udržení stavu „dozoru nad bozp“ alespoň na stejné úrovni a tedy zakonzervování odbornosti expertů. Řízenou delimitací získal nový systém pro novou oblast pracovněprávních vztahů (dále PPV) 100 míst, z nichž OIP HK obdržel 8. Na těchto 8 místech OIP získal více či méně zkušené „kontrolory“, kteří přešli z Úřadů práce v Hradci Králové a Pardubicích.

K 1. 7. 2005 se na OIP objevilo 151 rozpracovaných podnětů v oblasti PPV. Od tohoto data také začaly na OIP chodit podněty občanů proti zaměstnavatelům, za 2. pololetí 2005 jsme obdrželi průměrně 38 podnětů měsíčně. Nedostatek personálu nám umožnil řešit pouze 23 podnětů za měsíc. V roce 2006 se počet došlých podnětů měsíčně zvýšil na cca 43. Došlo však našetří k personálnímu posílení systému, a tak na OIP HK přibýlo 6 dalších inspektorů. S touto posílou zvládáme řešit průměrně 32 podnětů.

Zákon o IP ukládá také povinnost poskytování poradenství, o něž zájem jednoznačně stoupá. Z průměru 211 poradenství na měsíc v roce 2005 se počet zvýšil na 300 v roce 2006. Toto poradenství je poskytováno na každém ÚP bývalého okresu a to jedenkrát týdně – každé pondělí. Vždy ve středu potom OIP poskytuje poradenství na adrese OIP v HK. Poradenství jsou různá, naši inspektoři se však také setkávají s vyřizováním osobních účtů, s urážlivými, někdy i osobními útoky proti osobě státního úředníka. Setkáváme se také s chybným názorem, že inspektorát chybějící mzdu či náhrady vyplatí sám... Přestože celkově hodnotíme poradenství pozitivně, snižuje nám však výkonnostní kapacitu inspekce, protože inspektor poskytující poradenství prostě v inspekci chybí.

Na závěr připomínám, že vnímáme někdy zoufalou situaci stěžovatelů a upřímně si ji přejeme řešit. Protože však systém SÚIP nebyl na kontrolované přecházející činnosti personálně dostatečně vybaven, je to mnohdy nejen obtížné a zdoluhavé, ale někdy bohužel i nemožné. Doufám, že budoucnost přinese systému nejen materiální podporu, ale také personální posílení.

Ing. Jaroslav Nečas, vedoucí inspektor OIP pro Královohradecký kraj a Pardubický kraj

Program „Bezpečný podnik“ v roce 2006

Obdobně jako v předchozích letech, bylo i v roce 2006 předáno ministrem práce a sociálních věcí osvědčení vedoucím představitelům podniků, které splnily podmínky programu „Bezpečný podnik“. V měsíci říjnu se tento slavnostní akt uskutečnil v Kaiserštejnském paláci v Praze v rámci vyhodnocení Evropského týdne BOZP, zaměřeného na zvýšení bezpečnosti práce mladých zaměstnanců na pracovištích podniků.

Z evropských statistik vyplývá, že mladí zaměstnanci jsou nejohroženější skupinou zaměstnanců. Výskyt pracovních úrazů u mladých zaměstnanců ve věku 18 až 24 let je o 50 % vyšší než u kterékoli jiné věkové skupiny zaměstnanců. Důvodem je především méně pracovních zkušeností a návyků mladých oproti jejich starším spolupracovníkům vykonávajícím práci již delší dobu. Mladí zaměstnanci také nemají odpovídající znalosti zásad bezpečné práce a často nejsou ani odpovídajícím způsobem seznámeni s bezpečným prováděním prací, které vykonávají. Zpravidla také nejsou schopni včas rozpoznat rizika, a míru ohrožení, která tato rizika představují, případně jim nevěnují dostatečnou pozornost. V důsledku toho dochází u mladých zaměstnanců k vysoké pracovní úrazovosti.

Řešením by měla být, vedle odpovídající odborné přípravy, také větší zainteresovanost managementu podniku na vytváření podmínek pro bezpečnou práci mladých zaměstnanců a na jejich intenzivnějším vedení a dohledu. V souvislosti s tím bylo zmíněno, že výchova k bezpečné práci by měla začínat již ve školách a ne až na pracovištích, neboť se ukazuje jako nezbytné věnovat se prevenci pracovní úrazovosti a výchově k bezpečné práci již v rámci učebních osnov. Pokud se seznamují mladí zaměstnanci se zásadami bezpečné práce až na pracovištích podniků, kde těmto záležitostem není často věnována odpovídající pozornost, dochází následně k jejich pracovním úrazům právě z výše uvedených důvodů.

V roce 2006, který byl již druhým rokem realizace aktualizované verze programu „Bezpečný podnik“, pokračovalo plnění požadavku Národní politiky BOZP, prosazujícího širší uplatňování systémového přístupu k řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v podnicích s využitím stávajících osvědčených přístupů a metod. Jedním z těchto přístupů je také program „Bezpečný podnik“, který je návodem k zavedení systému řízení BOZP.

Poznatky z uplatňování programu v roce 2005 a 2006 nasvědčují tomu, že podniky jsou schopny splnit stanovené požadavky a za současné poradenské pomoci ze strany oblastních inspektorátů práce systém řízení BOZP podle tohoto programu také zavést. Značná část těchto podniků zároveň pracuje na převedení jednotlivých systémů řízení na integrovaný systém řízení, který by umožnil zjednodušení zejména dokumentování systému a celkově i snížení náročnosti na řízení podniku. K snazší integraci jednotlivých systémů řízení přispěla mimo jiné také vyšší kompatibilita požadavků programu „Bezpečný podnik“ s požadavky norem pro systém řízení jakosti a environmentální systém řízení, které bylo dosaženo v rámci aktualizace programu.

Hlavním přínosem realizace programu „Bezpečný podnik“ je tak dosažení dlouhodobého snižování pracovní úrazovosti, zlepšování pracovních podmínek a pracovního prostředí v podnicích při současném naplnění požadavku „Nové strategie ES v oblasti BOZP“, týkajícího se zvyšování úrovně kultury práce a pracovní pohody. K tomu také přispělo plnění stanovených indikátorů, které jsou součástí programu. Tyto indikátory umožňují konkrétněji posoudit, jak management podniku plní požadavek neustálého zlepšování, který by měl vést k dalšímu zvyšování úrovně BOZP v podniku. Pokud je systém řízení BOZP podle programu „Bezpečný podnik“ zaveden a uplatňován stanoveným způsobem, měl by navazovat na ostatní systémy řízení v daném podniku, být s nimi v souladu a umožňovat zároveň neustálé zlepšování.

Dlouhodobě se také osvědčuje spolupráce Státního úřadu inspekce práce s ostatními inspekčními orgány, kterými jsou Česká inspekce životního prostředí, Český báňský úřad, HZS ČR při Ministerstvu vnitra a orgány hygienické služby, se záměrem vytvořit vhodné podmínky jak pro podniky, které plní požadavky programu, tak i pro OIP, které ověřování shody systému řízení BOZP v podnicích provádějí.

Na základě dohod mezi těmito subjekty bylo umožněno odstranění problému týkajícího se poskytování stanovisek o splnění požadavků programu „Bezpečný podnik“ v rozsahu kompetencí těchto jednotlivých kontrolních orgánů podnikům. Vzhledem ke svému obsahu a zaměření tak program „Bezpečný podnik“ představuje nadále nejkomplexnější pojetí systému řízení BOZP v podniku v porovnání s ostatními systémy řízení BOZP uplatňovanými v českých podnicích.

V měsíci květnu a říjnu 2006 se uskutečnilo slavnostní předání osvědčení „Bezpečný podnik“ vedoucím představitelům níže uvedených podniků, které splnily stanovené podmínky. V měsíci květnu to bylo 9 podniků, v říjnu 5 podniků. Osvědčení a plakety předal zástupcům podniků v květnu 2006 ministr práce a sociálních věcí Ing. Zdeněk Škromach a generální inspektor SÚIP Ing. Jaromír Elbel, v měsíci říjnu ministr práce a sociálních věcí RNDr. Petr Nečas a generální inspektor Mgr. Ing. Rudolf Hahn.

Součástí ukončení Evropského týdne BOZP bylo také vyhodnocení podniků účastnících se plnění požadavků programu Správná praxe, a to z hlediska jejich přínosu k řešení bezpečnosti práce mladých pracovníků na pracovištích, a podniků, které se zúčastnily programu Podnik podporující zdraví 2006. Zástupcům podniků, které splnily podmínky programu Podnik podporující zdraví 2006, předával diplom a plakety hlavní hygienik ČR MUDr. Michael Vít, Ph.D.

V roce 2006 získaly osvědčení

„Bezpečný podnik“ následují firmy

V měsíci květnu:

VOKD, a. s.
MP Krásno, a. s.
Vesuvius Solar Crucible, s. s. r. o.
ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a. s.
Pražská teplárenská, a. s.
Energotrans, a. s.
Biocel Paskov, a. s.
SPOLANA, a. s.
Plzeňská teplárenská, a. s.

V měsíci říjnu:

R & M UNIMONTEX, s. s. r. o.
VCES, a. s., pro o. z. Vodohospodářské stavby
KAUČUK, a. s.
Kostelecké uzeniny, a. s.
Teplárna České Budějovice, a. s.

Ing. Pavel Šalomon,
Státní úřad inspekce práce

Informace o programu kontrolních akcí Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce na rok 2007

Úvod

Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce vykonávají kontrolní činnost na úseku ochrany pracovních vztahů, pracovních podmínek a bezpečnosti práce a plní další odborné úkoly v těchto oblastech ve smyslu zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů.

K zabezpečení konkrétních úkolů v souladu se zákonem o inspekci práce zpracovává SÚIP Roční program kontrolních akcí jako neoddělitelnou součást Programu činnosti systému SÚIP. V návaznosti na něj zpracovávají obdobně své programy činnosti oblastní inspektoráty práce.

Program kontrolních akcí na rok 2007 obsahuje 13 kontrolních akcí, z toho 3 poslední jsou dlouhodobého charakteru. Všechny úkoly jsou celorepublikové. Další úkoly po jednání se SÚIP, případně na jeho pokyn, si stanovují oblastní inspektoráty práce v rámci své působnosti a zapracovávají je do svých programů činnosti.

- V této informaci je zahrnuta pouze kontrolní činnost, stanovená § 4 odstavce 1 písm. c) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů a její vyhodnocení je uváděno v Roční souhrnné zprávě o výsledcích kontrolních akcí za příslušný rok. Souhrnné informace o všech oblastech činnosti systému SÚIP jsou pak obsaženy v Roční zprávě systému SÚIP za příslušný rok. Obě tyto zprávy SÚIP vyvěšuje na svých webových stránkách.

Program kontrolních akcí je každoročně projednáván v tripartitě a schválen MPSV ČR. Zařazení nového úkolu podléhá schválení MPSV ČR v souladu s § 38 písm. a).

Kontroly dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů a plnění povinností v oblastech bezpečnosti práce a technických zařízení, stanovených pracovních podmínek, a také kontroly v oblasti pracovních vztahů vycházejí především z výše uvedeného zákona č. 251/2005 Sb. a povinností stanovených zaměstnavatelům zákoníkem práce a dalšími předpisy.

Při výběru subjektů pro kontrolní činnost postupují OIP tak, že v rámci rozsahu zadání vyberou především ty subjekty, které

- měly za poslední 3 roky smrtelný či závažný pracovní úraz z důvodů porušení bezpečnostních předpisů v oblasti zadaného tématu úkolu;
- nebyly OIP dosud kontrolovány; případně u nichž OIP zjistil při předchozí kontrole závažná porušení předpisů při zajišťování bezpečnosti práce a technických zařízení, stanovených pracovních podmínek nebo porušení pracovních vztahů; případně na subjekt je podáno u OIP větší množství podnětů pro porušování právních předpisů.

Celostátně prováděná kontrolní činnost systému SÚIP bude v roce 2007 zaměřena na:

Bezpečnost práce ve stavebnictví

Kontroly budou zaměřeny na zajišťování bezpečnosti práce při pracích ve výškách, při zemních pracích, při dopravě na staveništi a při zvedání – operacích s těžkými břemeny. Kontroly budou provedeny u malých a středních

organizací, zejména u těch subjektů, kde již byly zjištěny závažné nedostatky, u organizací s nadprůměrnou úrazovostí, u nově vzniklých organizací a u organizací, u kterých od poslední kontroly uplynula doba minimálně 5 let. Kontroly budou zaměřeny na oblasti, které mohou i nepřímo přispět k pádu osoby a vzniku pracovního úrazu.

Dodržování stanoveného pracovního režimu řidičů nákladní dopravy a hromadné přepravy osob, jejich dovolených, cestovních náhrad a mezd

Předmětem inspekce u organizací, které se zabývají dopravou, bude kontrola dodržování požadavků pracovního režimu řidičů a otázek cestovních náhrad a pracovního ohodnocení řidičů, zaměřená na okruh položek kontrolního seznamu.

Cílem kontrol je prosazovat dodržování stanovených předpisů, a tím předcházet dopravním nehodám na pozemních komunikacích, způsobených zejména mikrospánkem řidičů. Dále namátkovými kontrolami ověřit, zda zaměstnavatelé poskytují stanovené nároky řidičům (mzdy, cestovní náhrady, dovolenou).

Kontrola malých a středních podniků

Cílem kontrol je plošné preventivní působení na nové subjekty, u nichž doposud nebyla provedena kontrola stavu zajišťování bezpečné práce, a subjekty problémové. Cílem není jen zjištění skutečného stavu a stanovení potřebných opatření k nápravě, ale také zařazení subjektů do systému následných a periodických kontrol.

OIP vyberou ke kontrolám subjekty v kategoriích 6 - 249 zaměstnanců, činných ve vybraných v oborech.

Obory ekonomických činností si OIP zařadí s ohledem na stav a vývoj BOZP v jeho územní působnosti. Tento úkol nebude zahrnovat subjekty ve stavebnictví. Předmětem kontrol budou zejména tyto oblasti:

- 1) Prevence rizik
 - a) vyhodnocení, zda zaměstnavatel vyhledává rizika, zjišťuje jejich příčiny a zdroje a přijímá účinná opatření k jejich odstranění;
 - b) seznámení zaměstnanců a ostatních osob, které se s vědomím zaměstnavatele zdržují na jeho pracovištích, se stanovenými opatřeními pro oblast BOZP.
- 2) Péče o pracovní podmínky se zaměřením na školení, přípravu zaměstnance k výkonu práce, kontrolu rozvržení pracovních směn a evidence pracovní doby, na zakázané práce podle vyhlášky č. 288/2003 Sb., poskytování odpovídajících a funkčních OOPP na základě vyhodnocení rizik.
- 3) Vedení pracovní úrazovosti, šetření vzniklých PÚ a přijímání opatření k jejich opakování.

Samostatným úkolem kontroly malých a středních podniků je dodržování povinností zaměstnavatelů vyplývajících z pracovního vztahu

Kontrolou preventivně eliminovat nedostatky při vzniku, změnách a skončení pracovního poměru ze strany zaměstnavatelů. Při výběru kontrolovaných subjektů vycházet ze zkuš-

ností jednotlivých oblastních inspektorátů práce ve vztahu k přijímaným podnětům a dotazům včetně využití znalostí z prováděného poradenství. Oba tyto úkoly se navzájem mnohdy prolínají.

Kontroly budou zaměřeny mimo jiné na:

- vznik, změny a skončení pracovního poměru,
- mzdu, náhradu mzdy a náhrady výdajů, zařazování do tarifních stupňů,
- dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr.

Bezpečnost provozu výtahů v organizacích a občanské výstavbě

Provést kontrolu stavu provozovaných výtahů zejména se zaměřením na starší výtahy a na rizika spojená s jejich provozem. Kontroly provádět s cílem zvýšit úroveň bezpečnosti provozovaných výtahů k dopravě osob a zvýšit informovanost jejich provozovatelů o povinnostech k zajištění bezpečného provozu výtahů.

Kontroly budou zaměřeny na:

- odbornou kvalifikaci zaměstnanců a jejich bezpečnost při zjišťování a odstraňování závad,
- vedení provozní dokumentace,
- provádění předepsaných kontrol, prohlídek a zkoušek,
- ověření technického stavu provozovaných výtahů a jejich zabezpečovacích zařízení,
- provádění předepsané údržby a mazání,
- způsob zajišťování vyprošťování osob (při poruchách výtahů).

Bezpečnost práce při provozu chladicích zařízení a kompresorových stanic, plynovodů a plynových zařízení

Kontrolou u podnikajících fyzických osob a obchodních společností ověřit plnění opatření k minimalizaci rizik spojených s provozem chladicích zařízení, kompresorových stanic a plynových zařízení a k zajištění bezpečnosti provozovaných zařízení, včetně provádění kontrol a revizí zařízení a odstranění zjištěných nedostatků.

Kontroly budou provedeny u organizací (např. zimní stadiony a potravinářský průmysl - mražárny, pivovary, velkokapacitní výrobní potravin, sklady atd.) používajících chladicí zařízení a kompresorové stanice a u organizací používajících plynovody a plynová zařízení. Dále kontrola proběhne u cca 10 obchodních řetězců. Toto rozdělení organizací bude upraveno podle místně příslušných podmínek oblastního inspektorátu.

Předmětem kontrol bude prevence a kontroly na pracovištích se zaměří na možná rizika a jejich vyhodnocení, odbornou způsobilost obsluh a úplnost a řádné vedení technické a provozní dokumentace včetně povinných kontrol a revizí. Dále pak zda jsou odstraňovány závady zjištěné kontrolami a při revizích.

Kontroly zaměřené na porušování pracovních vztahů a podmínek na základě obdržení podání

Při kontrolní činnosti se inspektoři zaměří na oblasti uváděné v podnětech, ale i na obecnou problematiku pracovních vztahů. Závěry ze zjištění budou čtvrtletně analyzovány a operativně přijímána opatření k zaměření preventivní kontrolní činnosti. Rozsah a konkrétní zaměření kontrolní činnosti se bude odvíjet od činnosti a zaměření organizace a způsobu zaměstnávání pracovníků.

Na základě zjištěných porušení vymezit oblasti s nejdůležitějšími nedostatky a využít je pro

možnou následnou osvětu, popřípadě pro další činnost v systému.

Dodržování pracovních předpisů u zaměstnavatelů zaměstnávajících cizince

Při kontrole dodržování pracovních předpisů a s tím souvisejících pracovních podmínek u cizinců je patrná snaha odstranit případné nedostatky, působit proti diskriminaci cizinců a přispívat k tomu, aby nedocházelo k opakovanému porušování pracovních předpisů ze strany zaměstnavatelů.

Předmětem kontrol bude zejména vznik pracovního poměru, změny a skončení pracovního poměru, možná diskriminace, pracovní doba a doba odpočinku, evidence pracovní doby, mzda a náhrada mzdy, nároky na dovolenou.

Provádění kontrol dodržování předpisů při ruční manipulaci s břemeny - kampaň SLICu pro rok 2007

V návaznosti na pokyny SLICu bude v druhé polovině roku 2007 provedena celoevropská inspekční a komunikační kampaň v dopravě a v pečovatelských službách zaměřená na bezpečnou a zdravě nepoškozující manipulaci s břemeny se zvláštním odkazem na směrnici Rady 90/269/EHS, stanovující minimální zdravotní a bezpečnostní požadavky při ruční manipulaci s břemeny s rizikem úrazu zad zaměstnanců.

Na základě vytipování subjektů bude provedena kontrola u firem podnikajících v dopravě, kde je prováděna ruční manipulace s materiálem, a u firem s pečovatelskou službou, kde jsou prováděny manipulace s pacienty a jiné pečovatelské činnosti. V případě dodržení počtů firem jsou možné také kontroly úklidových firem, údržby, prádelny, kuchyní apod., kde je ve velké části činností zastoupena ruční manipulace s břemeny.

Prostřednictvím informační kampaně bude nutno seznámit zainteresované firmy s problémy vznikajícími při ruční manipulaci s břemeny a o jejich možném řešení v uvedených oblastech navrženém EU/SLIC. První část kampaně bude jako již tradičně informační (mediální část kampaně) a druhá etapa bude kontrolní (inspekční část kampaně k ověření efektu kampaně přímo u kontrolovaných subjektů).

Dodržování pracovních předpisů při zaměstnávání fyzických osob agenturami práce

MPSV ČR vydalo v souladu s ustanovením § 60/1a zák. č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, větší množství povolení k zaměstnávání fyzických osob za účelem výkonu jejich práce pro uživatele v ČR, kterým se rozumí jiná právnická nebo fyzická osoba, která práci přiděluje a dohlíží na její provedení. Jedná se o tzv. agenturní zaměstnávání. SÚIP v této souvislosti zaznamenal větší množství podnětů upozorňujících na porušování pracovních předpisů na tomto úseku. Jde o relativně nový způsob zaměstnávání, se kterým nejsou zatím zkušenosti z kontrolní činnosti. Preventivními kontrolami se může předejít pozdějšímu většímu množství porušování příslušných předpisů v oblasti odměňování zaměstnanců, dodržování minimálních mzdových tarifů, srážek ze mzdy, rovnosti v odměňování, evidenci pracovní doby – rozvržení pracovní doby, přestávky v práci, odpočinku mezi směnami, práce přesčas, případně cestovních náhrad.

Ke kontrolní činnosti přistoupit i v návaznosti na zjištění náznačků porušování pracovních předpisů při kontrolách u subjektů, kde tyto

osoby vykonávají svou činnost.

Kontroly vysílaných pracovníků v rámci poskytování služeb

Směrnice č. 96/71/ES ukládá členským zemím, aby v zájmu ochrany práv pracovníků byly prováděny kontroly na plnění povinností vyplývajících z právních předpisů u organizací, které vysílají své pracovníky k výkonu práce mimo území svého státu. Výše uvedená směrnice ukládá také členským zemím úzce spolupracovat na kontrolách mezi veřejnými orgány. Ke spolupráci jsou uzavírány dohody, které upřesňují nejen kontaktní místa, ale také lhůty pro vyřizování žádosti o sdělení požadovaných informací.

Kontrola zajišťuje plnění povinností vyplývajících z čl. 3 citované směrnice a vypracování odpovědi v rozsahu vznesených požadavků uvedených v žádosti kontrolních orgánů členských zemí, a to jak u vysílaných pracovníků, tak v organizacích, které vysílají pracovníky k výkonu práce mimo území své země.

V současné době jsou rozpracovány dohody s Francií, SRN a lze očekávat, že do konce roku budou uzavřeny dohody i s ostatními členskými zeměmi.

Při kontrole se bude vycházet z právních předpisů, kolektivních smluv nebo rozhodčích nálezů ve smyslu odst. 8 čl. 3 citované směrnice.

Společná inspekce podle zákona č. 353/1999 Sb.

Pravidelná inspekce je zařazena do úkolů systému SÚIP na základě požadavků zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými látkami. Kontrola je prováděna společně s ostatními orgány státní správy. Kontroly provozovatelů zařízení jsou prováděny v určených termínech podle schváleného plánu kontrol zpracovaným ČIŽP a podle zpracovaného kontrolního seznamu na příslušný rok v souladu s požadavky zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií.

Kontroly budou zaměřeny především na plnění opatření uváděných v bezpečnostních programech a subjekty vypracovaných bezpečnostních zpráv a na odstranění dříve zjištěných nedostatků kontrolami a revizemi.

Program „Bezpečný podnik“

Program „Bezpečný podnik“ má za cíl především zvýšit úroveň řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí u právnických a podnikajících fyzických osob a vytvořit podmínky pro zavedení komplexního a efektivního systému řízení BOZP. V souladu s tím trvale zvyšovat úroveň kultury práce a pracovní pohody. Z hlediska prevence je cílem programu „Bezpečný podnik“ vytvoření podmínek pro předcházení vzniku mimořádných událostí (úrazů, havárií) a dosažení změny v přístupu managementu k řízení organizace v tom smyslu, aby mimořádným událostem předcházel především preventivními opatřeními. Stávající verze programu svými systémovými požadavky také podporuje projekt Ministerstva zdravotnictví „Podnik podporující zdraví – 2006“ a umožňuje tak managementu firem v rámci programu „Bezpečný podnik“ prezentovat vyšší péči o zdraví svých zaměstnanců, než jim stanoví předpisy.

Ing. Jaromír Ošťádal,
Státní úřad inspekce práce

Informační server BZP.cz a podnikatel

Každý, kdo podniká v České republice, je povinen se řídit při svém podnikání právní legislativou ČR, která ukládá podnikateli k plnění a dodržování celou řadu požadavků a povinností. V případě jejich nedodržení se každý podnikatel vystavuje nebezpečí uložení opatření, která mohou přijít ze strany státních kontrolních úřadů. S cílem pomoci podnikatelům v oblasti BOZP vytvořil tým pracovníků VÚBP ve spolupráci se Státním zdravotním ústavem informační server BZP.cz, který můžete nalézt na adrese www.bzp.cz. Server je zaměřen především na malé a střední podnikatele a živnostníky, se snahou pomoci jim v aplikaci požadavků právních předpisů z oblasti BOZP do praxe. Články na tomto serveru tak poskytují podnikatelům návody a postupy, jak řídit svůj podnik, aby splňoval požadavky právních předpisů ČR z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Naleznete zde např. rady a doporučení, jak postupovat při prevenci pracovních a zdravotních rizik, jak zajistit školení zaměstnanců o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP, co musíte vědět o lékařských prohlídkách při zajišťování závodní preventivní péče (ZPP) v podniku, jak vhodně vybrat zařízení pro poskytování ZPP a jak je v současné době ZPP financována. Dále je zde možno využít informace týkající se poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků, informace jak postupovat při vzniku pracovního úrazu a vyplňování příslušných formulářů, jaké jsou požadavky právních předpisů v oblasti požární ochrany, co musí všechno obsahovat dokumentace vedená v organizaci k zajištění BOZP a PO, jak efektivně využít služeb osob odborně způsobilých v prevenci rizik (bezpečnostních techniků), jaká práva má kontrolovat osoba při kontrole orgánem inspekce práce a jak obvykle probíhá postup inspektora při výkonu kontroly u kontrolované osoby, a v případě, že začínáte podnikat, jak zharmonizovat legislativní požadavky BOZP v ČR s Vaším podnikáním.

Server je pro snadnější orientaci rozdělen na tři hlavní části: pro podnikatele, kteří zaměstnávají zaměstnance, pro OSVČ (resp. živnostníky) a pro začínající podnikatele. K dispozici je i podle krajů členěná databáze poradenských organizací (státních a neziskových subjektů), které Vám mohou poskytnout pomoc a zodpovědět Vaše otázky z oblasti BOZP.

Než se ale skutečně ponoříte do obsahu tohoto serveru, chtěl bych Vaši pozornost zaměřit ještě k jedné důležité informaci. Množství požadavků a povinností, které jsou podnikatelé v oblasti BOZP povinni dodržovat, je diverzifikováno podle druhu podnikání, pracovních činností vykonávaných v rámci dané firmy, ale také podle velikosti firmy co do počtu zaměstnanců, a to od velkých výrobních podniků přes podnikatele z řad malých a středních podniků až po podnikatele, kteří mají jednoho zaměstnance. Nelze tedy vytvořit univerzální model použitelný na všechny firmy. Optimálním řešením je proto využít služeb osob odborně způsobilých v prevenci rizik (bezpečnostních techniků), kteří se touto problematikou profesionálně zabývají. Nezapomeňte, že BOZP a PO jsou neoddelitelnou součástí podnikání.

Ing. Evžen Bílek, Ph.D., Výzkumný ústav bezpečnosti práce

Projekt Leonardo da Vinci „Secure_ALL“

VÚBP je partnerem projektu programu Leonardo da Vinci „Innovative training system based on e-learning contents for the sectors of Prevention, Civil Protection, Safety and Security of Citizens and Patrimony“ (Secure_ALL).

Koordinátor projektu: ISQ - Instituto de Soldadura e Qualidade, (Portugalsko),

<http://www.institutovirtual.pt/secureall>

Partneři – BDF (Španělsko), CINOP (Nizozemí), EFODL (Nizozemí), ENB (Portugalsko), EVTA (Belgie), Natural Disasters and Road Training Associacion (Turecko), Salpaus (Finsko), Silvanau (Španělsko), VÚBP (ČR), WISBOPR (Polsko).

Cílem projektu je vytvořit nový školicí systém zaměřený na prevenci, civilní ochranu a bezpečnost obyvatel a kulturního dědictví a jiných významných společenských hodnot podporovaný informačními a komunikačními prostředky a dále navrhnout a připravit obsah e-learningového programu pro toto školení, aby bylo možno zvýšit schopnosti a dovednosti vybraných cílových skupin (např. hasiči, policie, záchranáři...), a to v celoevropském kontextu.

Více informací o tomto projektu naleznete na www.bozpinfo.cz

Ukončení projektu: 2. září 2007.

EVROPSKÝ TÝDEN BOZP 2006 BOZ(P) na start!

Dne 24. října 2006 byla v Kaiserštejněmském paláci slavnostně zakončena informační kampaň Evropský týden BOZP 2006. Kampaň je každoročně pořádána pod patronací Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Letošní ročník byl zaměřen na **zvýšování povědomí mladých lidí o riziku** a byl výjimečný právě v tom, že cílovou skupinu, představovanou dětmi, mládeží a mladými pracovníky, oslovoval úplně poprvé. Motto kampaně znělo „BOZ(P) na start!“.

V rámci národní informační kampaně „Evropský týden BOZP 2006“ byly zpracovány:

- informační, propagační a osvětové materiály (info listy, publikace, instruktážní tiskoviny, letáky, plakát, zpravodaje, tiskové zprávy, kalendář),
- prezentace na webové stránce českého Focal Pointu pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci,
- prezentace na výstavách a veletrzích včetně doprovodných programů,
- prezentace v médiích (tisk, rozhlas)

a uspořádány doprovodné programy kampaně: výtvarná, fotografická a filmová soutěž, soutěž učňů stavebních oborů (SUSO) a program Správná praxe.

Cílem výtvarné, fotografické a filmové soutěže na téma „BOZ(P) na start!“ bylo připravit mladé

lidí na první vstup do zaměstnání a seznámit je s otázkami týkajícími se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zkušenosti z praxe ukazují, že právě mladí lidé, vzhledem k menší psychické a fyzické vyspělosti a minimu zkušeností, potřebují zvláštní pozornost a proto základy správného chování pro jejich budoucí pracovní život by měly být postupně utvářeny od nejútlejšího věku.

Cílovými skupinami byli ve výtvarné soutěži „Nakresli svůj plakát“ žáci zúčastnění v základním vzdělávání (věková skupina do 15 let), v „Národní fotografické soutěži“ a soutěži „Mladý evropský filmař roku“ žáci zúčastnění v úplném středním, úplném středním odborném, středním odborném a nižším odborném vzdělávání (věková skupina do 19 let). Celkem bylo uděleno 25 ocenění. Předání hlavních cen žákům za vítězství v soutěži se uskutečnilo dne 14.11.2006 v Muzeu dětské kresby v domě U Zelené žáby, Praha 1 – Staré Město. Zde proběhlo i otevření výstavy, na které byla prezentována díla všech mladých umělců, kteří se soutěže zúčastnili.

V soutěži učňů stavebních oborů jde každoročně o to, aby bezpečnost a ochrana zdraví při práci byla neopominutelnou součástí stavební technologie a bezpečnostních opatření, která musejí být při práci, a tedy i při soutěži, dodržována. Program SUSO pro šk. rok 2005/

2006 ukázal, že úroveň BOZP se rok od roku zlepšuje. V programu Správná praxe, který se zaměřuje na inovativní přístupy k řešení konkrétních problémů na pracovišti, byly na závěr kampaně oceněny podniky, které představily nejhodnotnější programy zaměřené na bezpečnost a ochranu zdraví mladých pracovníků. Celkem bylo v národním kole tohoto programu oceněno 15 podniků, z nichž dva nejuspěšnější, VŠEOBECNÁ FAKULTNÍ NEMOCNICE V PRAZE a Střední škola stavební Jihlava, postoupily do mezinárodního kola, které se uskutečnilo v březnu 2007 v Bilbau, sídle Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

Součástí kampaně byly také akce kulatý stůl a konference. „Kulatý stůl specialistů v pracovním lékařství a sociálních partnerů k problematice zdraví při práci mladých pracovníků a studentů“ se uskutečnilo dne 12.10.2006, dne 26.10.2006 proběhla konference na téma „Bezpečnost a ochrana zdraví dětí a mladistvých při přípravě na povolání“. I na těchto akcích bylo jediným cílem podílet se na zlepšování kvality pracovního života mladých lidí.

Další informace o kampani „Evropský týden BOZP 2006“ uvádějí stránky národního informačního centra Focal Point: (<http://osha.mpsv.cz>).